Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen televisio- ja radiotoimintaa koskevaksi lainsäädännöksi

Eduskunnalle on annettu hallituksen esitys n:o 34/1998 vp televisio- ja radiotoimintaa koskevaksi lainsäädännöksi. Eduskunnalle on liikennevaliokunta antanut asiasta mietintönsä n:o 6/1998 vp ja suuri valiokunta mietintönsä n:o 3/1998 vp.

Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää välittömästi radio- ja televisiotoiminnan digitalisoinnin rahoitukseen liittyvät kysymykset, siten että siirtymä tapahtuu kuluttajan kannalta mahdollisimman edullisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Eduskunta edellyttää, että 2. lain 1 §:n toteutuminen Yleisradion rahoituksen turvaamisen osalta toteutuu kaikissa olosuhteissa. Mikäli toimilupamaksujen kertymä ennalta arvaamattomista syistä pienenee, on hallituksen annettava välittömästi eduskunnalle lakiesitys toimilupamaksuprosenttien tarkistamisesta.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

televisio- ja radiotoiminnasta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Lain tarkoituksena on edistää televisio- ja radiotoiminnan harjoittamista.

2 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan

1) *televisiotoiminnalla* yleisön vastaanotettavaksi tarkoitettujen televisio-ohjelmistojen alkuperäistä lähettämistä tai tarjollapitoa koodaamattomana tai koodattuna johtoa pitkin taikka vapaasti etenevien radioaaltojen välityksellä, satelliittilähetykset mukaan lukien;

2) *radiotoiminnalla* yleisön vastaanotettavaksi tarkoitettujen ääniradio-ohjelmistojen alkuperäistä lähettämistä tai tarjollapitoa koodaamattomana tai koodattuna johtoa pitkin taikka vapaasti etenevien radioaaltojen välityksellä, satelliittilähetykset mukaan lukien;

3) *televisiotoiminnan harjoittajalla* sitä, jolla on vastuu 1 kohdassa tarkoitettujen televisio-ohjelmistojen suunnittelusta ja joka lähettää televisio-ohjelmistoja tai lähetyttää niitä kolmansien osapuolten välityksellä;

4) *radiotoiminnan harjoittajalla* sitä, jolla on vastuu 2 kohdassa tarkoitettujen ääniradio-ohjelmistojen suunnittelusta ja joka lähettää ääniradio-ohjelmistoja tai lähetyttää niitä kolmansien osapuolten välityksellä;

5) *ohjelmistolla* televisio- tai radio-ohjelmien muodostamaa ennalta valikoitua kokonaisuutta;

6) *yleisöllä* vapaasti valikoituvaa ohjelmiston vastaanottajakuntaa sekä lukumäärältään huomattavaa ennalta määrättyä viestin vastaanottajajoukkoa;

7) *riippumattomalla ohjelmatuottajalla* televisio-ohjelmien tuottajaa, jonka osakepääomasta yksittäinen televisio-ohjelmien

lähetystoiminnan harjoittaja hallitsee enintään 25 prosenttia tai useampi televisiotoiminnan harjoittaja enintään 50 prosenttia, ja joka viimeisen kolmen vuoden aikana on tuottanut enintään 90 prosenttia ohjelmistaan samalle televisiotoiminnan harjoittajalle;

8) *televisio- ja radiomainonnalla* televisio- ja radiotoiminnassa lähetettävää mitä tahansa kauppaan, liike-elämään tai ammatinharjoitukseen liittyvää ilmoitusta, jonka julkinen tai yksityinen yritys lähettää maksua tai muuta vastiketta vastaan edistääkseen tavaroiden menekkiä tai palvelujen toimittamista, mukaan lukien kiinteä omaisuus tai oikeudet ja sitoumukset, tai edistääkseen omaa toimintaansa;

9) *sponsoroinnilla* kaikenlaista osallistumista televisio- tai radiotoiminnassa lähetettävien ohjelmien rahoitukseen, jos rahoitus tulee sellaiselta julkiselta tai yksityiseltä yritykseltä, joka ei harjoita televisio- tai radiotoimintaa tai audiovisuaalisten teosten tuotantoa, ja tarkoituksena on mainostaa yrityksen nimeä, tavaramerkkiä, mielikuvaa, toimintaa tai tuotteita; ja

10) *teleostoslähetyksellä* suoria tarjouksia sisältäviä, yleisölle suunnattuja televisiolähetyksiä tuotteiden tai palvelujen, mukaan lukien kiinteä omaisuus tai oikeudet ja sitoumukset, toimittamiseksi maksua vastaan.

3 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan Suomeen sijoittautuneen luonnollisen henkilön taikka yhteisön tai säätiön harjoittamaan televisiotoimintaan, jos toimintaa harjoitetaan yhdessä tai useammassa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa tai eurooppalaisen rajat ylittävistä televisiolähetyksistä tehdyn yleissopimuksen (SopS 87/1994) sopimuspuolena olevassa valtiossa, sekä 38 ja 42 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa televisio- ja radio-ohjelmien edelleen lähettämiseen.

Tätä lakia sovelletaan radiotoimintaan, jos toiminnassa käytetään Suomen myöntämää radiotaajuutta tai Suomessa sijaitsevaa jakeluverkkoa.

Tämä laki ei koske televisio- eikä radiotoimintaa Ahvenanmaan maakunnassa.

4 §

Soveltamisalan rajoitukset

Tätä lakia ei sovelleta, ellei 19 ja 38 §:ssä säädetä toisin:

1) toimintaan, jossa lähetykset on mahdollista vastaanottaa vain toiminnan piiriin kuuluvan oppilaitoksen, sairaalan, hotellin, tavaratalon tai muun vastaavan toiminnan käsittävässä rakennuksessa tai tällaisissa lähekkäin sijaitsevissa rakennuksissa tai, jos televisio- tai radio-ohjelmistojen jakeluun tarkoitetussa verkossa on enintään 250 liittymää; ja

2) lain soveltamisen kannalta vähäiseksi katsottavaan televisio- tai radiotoimintaan muissa kuin pääasiassa televisio- tai radio-ohjelmistojen jakeluun tarkoitetuissa televerkoissa.

Valtioneuvoston päätöksellä annetaan tarvittaessa tarkemmat säännökset siitä, millaista televisio- tai radiotoimintaa on pidettävä lain soveltamisen kannalta vähäisenä toimintana.

5 §

Sijoittautuminen

Televisiotoiminnan harjoittaja on sijoittautunut Suomeen, jos toiminnan harjoittajan päätoimipaikka on Suomessa ja ohjelmistoja koskevat päätökset tehdään Suomessa.

Televisiotoiminnan harjoittaja on sijoittautunut Suomeen myös seuraavissa tapauksissa:

1) jos televisiotoiminnan harjoittajalla on päätoimipaikka tai ohjelmistoja koskevat päätökset tehdään jossakin muussa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa tai Euroopan neuvoston televisioyleissopimuksen sopimuspuolena olevassa valtiossa, ja merkittävä osa työntekijöistä on Suomessa;

2) jos merkittävä osa työntekijöistä työskentelee useammassa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa tai Euroopan neuvoston televisioyleissopimuksen sopimuspuolena olevassa valtiossa ja televisiotoiminnan harjoittajan päätoimipaikka on Suomessa;

3) jos yhdessäkään Euroopan talousalueeseen kuuluvassa tai Euroopan neuvoston televisioyleissopimuksen sopimuspuolena olevassa valtiossa ei työskentele merkittävää osaa työntekijöistä mutta televisiotoiminta on aloitettu tämän lain 2 luvun mukaisesti ja

toiminnan harjoittajalla on taloudellisesti merkittävää toimintaa Suomessa; tai

4) jos televisiotoiminnan harjoittajalla on päätoimipaikka jossain Euroopan talousalueeseen kuuluvassa tai Euroopan neuvoston televisioyleissopimuksen sopimuspuolena olevassa valtiossa mutta ohjelmistoja koskevat päätökset tehdään jossakin muussa valtiossa, tai jos tilanne on päinvastainen, milloin merkittävä osa työntekijöistä työskentelee Suomessa.

6 §

Sijoittautuminen eräissä poikkeustapauksissa

Tätä lakia sovelletaan, jollei 5 §:stä muuta johdu, myös sellaiseen televisiotoiminnan harjoittajaan, joka

1) käyttää Suomen lain mukaan myönnettyä radiotaajuutta;

2) ei käytä Suomen lain mukaan myönnettyä radiotaajuutta mutta käyttää suomalaiselle yritykselle kuuluvaa satelliittikapasiteettia;

3) ei käytä Suomen myöntämää radiotaajuutta eikä suomalaiselle yritykselle kuuluvaa satelliittikapasiteettia mutta käyttää Suomessa sijaitsevaa satelliittisignaalin lähetysasemaa.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta siinä tapauksessa, että lähetystoiminnan harjoittaja on sijoittautunut johonkin toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan tai Euroopan neuvoston televisioyleissopimuksen sopimuspuolena olevaan valtioon.

2 luku

Televisio- ja radiotoiminnan harjoittaminen

7 §

Oikeus televisio- ja radiotoiminnan harjoittamiseen

Televisio- tai radiotoiminnan harjoittamiseen vapaasti etenevien radioaaltojen välityksellä on haettava valtioneuvostolta toimilupa.

Muusta kuin 1 momentissa tarkoitetusta televisio- ja radiotoiminnan harjoittamisesta on ennen toiminnan aloittamista tehtävä 15 §:n 1 momentin mukainen ilmoitus Telehallintokeskukselle.

Yleisradio Oy saa harjoittaa televisio- ja radiotoimintaa ilman toimilupaa niillä taajuuksilla, jotka 8 §:ssä tarkoitetussa suunnitelmassa on varattu sen käyttöön.

8 §

Taajuuksien käyttösuunnitelma

Valtioneuvosto vahvistaa suunnitelman siitä, miten televisio- ja radiotoimintaan Suomelle varatut taajuudet käytetään.

9 §

Toimilupaviranomainen

Toimiluvan julistaa haettavaksi ja myöntää valtioneuvosto. Enintään kolmen kuukauden ajaksi myönnettävää toimilupaa ei julisteta haettavaksi.

10 §

Toimiluvan myöntämisedellytykset

Julistaessaan haettavaksi ja myöntäessään toimilupia toimilupaviranomaisen tulee asianomaisella alueella harjoitettava televisiotoiminta ja radiotoiminta kokonaisuudessaan huomioon ottaen pyrkiä sananvapauden edistämiseen sekä turvaamaan ohjelmistotarjonnan monipuolisuus sekä yleisön erityisryhmien tarpeet.

Toimilupa voidaan myöntää luonnolliselle henkilölle, yhteisölle tai säätiölle, joka on vakavarainen ja jolla on ilmeinen kyky säännölliseen toimiluvan mukaiseen toimintaan.

11 §

Toimilupamääräykset

Toimilupaviranomaisella on oikeus antaa toimilupiin liittyviä ohjelmatoimintaa koskevia, ohjelmiston monipuolisuuden ja yleisön

erityisryhmien tarpeiden turvaamisen kannalta tarpeellisia määräyksiä.

Toimilupaviranomaisella on oikeus antaa myös määräyksiä, jotka koskevat:

1) lähetysten alueellista kuuluvuutta tai näkyvyyttä;

2) vuorokautista lähetysaikaa;

3) lähetystekniikkaa;

4) digitaalisissa lähetyksissä käytettävää kanavanippua ja sen käyttöön liittyvää yhteistyötä, siirtokapasiteettia ja siirtokapasiteetin muuta käyttöä; tai

5) viranomaistiedotusta ja toimintaa poikkeusoloissa.

Myöntäessään toimilupia digitaaliseen televisio- tai radiotoimintaan valtioneuvosto voi hakijoiden niin halutessa käsitellä samaan kanavanippuun tarkoitettuja ohjelmistoja koskevia hakemuksia yhtenä kokonaisuutena.

Toimilupamaksuista säädetään valtion televisio- ja radiorahastosta annetussa laissa (/).

12 §

Toimiluvan voimassaoloaika

Toimilupa televisio- tai radiotoimintaan voidaan myöntää enintään kymmeneksi vuodeksi.

13 §

Toimiluvan siirtäminen toiselle

Televisio- tai radiotoimintaa varten myönnettyä toimilupaa ei saa siirtää toiselle. Jos tosiasiallinen määräysvalta toimiluvan haltijaan nähden muuttuu, on tätä pidettävä toimiluvan siirtona, jolloin toimilupa lakkaa olemasta voimassa.

Jos toimiluvan haltija asetetaan konkurssiin, toimilupa lakkaa olemasta voimassa välittömästi.

14 §

Toimiluvan raukeaminen

Televisio- tai radiotoimintaa varten myönnetty toimilupa raukeaa, jos säännöllistä toimiluvan mukaista toimintaa ei ole aloitettu vuoden kuluttua toimiluvan ensimmäisestä voimassaolopäivästä tai jos säännöllinen lähetystoiminta on keskeytetty 30 vuorokautta pidemmäksi ajaksi.

15 §

Toimintaa koskeva ilmoitus

Edellä 7 §:n 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tulee sisältää seuraavat tiedot:

1) toiminnan harjoittajan tai hänen edustajansa nimi, toiminimi, postiosoite ja puhelinnumero sekä toiminnanharjoittajan kotipaikka;

2) alue, jolla toimintaa harjoitetaan;

3) tarjottavien tai suunniteltujen ohjelmistojen yleiskuvaus; ja

4) paikka, jossa radiovastuulaissa (219/1971) edellytetyt tallenteet ovat nähtävillä tai kuultavissa.

Toimintaa ei saa aloittaa, ennen kuin Telehallintokeskus on vahvistanut, että se on vastaanottanut televisio- tai radiotoimintaa koskevan ilmoituksen.

Jos 1 momentin mukaisissa tiedoissa tapahtuu muutoksia, niistä on ilmoitettava viipymättä Telehallintokeskukselle.

3 luku

Ohjelmisto

16 §

Ohjelmiston eurooppalaisuus

Televisiotoiminnan harjoittajan on varattava eurooppalaisille ohjelmille suurin osa vuosittaisesta lähetysajastaan, johon ei lueta uutisille, urheilutapahtumille, kilpailunomaisille viihdeohjelmille, mainoksille, tekstitelevisiolähetyksille tai teleostoslähetyksille varattua aikaa.

Tarkemmat, televisiotoimintaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 89/552/ETY ja sen muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/36/EY 6 artiklan mukaiset säännökset siitä, millaisia ohjelmia pidetään 1 momentissa tarkoitettuina eurooppalaisina ohjelmina, annetaan asetuksella.

17 §

Riippumattomien tuottajien ohjelmat

Televisiotoiminnan harjoittajan on varattava riippumattomien tuottajien tuottamille ohjelmille 10 prosenttia lähetysajastaan, johon ei lueta uutisille, urheilutapahtumille, kilpailunomaisille viihdeohjelmille, mainoksille, teleostoslähetyksille ja tekstitelevisiolähetyksille varattua aikaa, tai vaihtoehtoisesti 10 prosenttia ohjelmistobudjetistaan. Mainittuun riippumattomien tuottajien osuuteen laskettavista ohjelmista puolet on oltava viimeisen viiden vuoden aikana tuotettuja.

18 §

Paikallinen televisiotoiminta

Mitä 16 ja 17 §:ssä säädetään, ei koske televisiotoimintaa paikallisissa televisioverkoissa eikä sellaisia lähetyksiä, joita ei voida vastaanottaa missään Euroopan talousalueeseen kuuluvassa tai Euroopan neuvoston televisioyleissopimuksen sopimuspuolena olevassa valtiossa Suomen ulkopuolella.

19 §

Lasten kehitykselle haitalliset ohjelmat

Televisiotoiminnan harjoittajan on huolehdittava siitä, että seksuaalisen sisältönsä tai väkivaltaisuutensa vuoksi lasten kehitykselle haitalliset televisio-ohjelmat lähetetään sellaiseen aikaan, jolloin lapset eivät tavallisesti katso televisio-ohjelmia.

Jos televisiotoiminnan harjoittaja lähettää 1 momentissa tarkoitetun ohjelman, sen haitallisuudesta lasten kehitykselle on ilmoitettava ennen ohjelman lähettämistä. Ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä, jos lähetyksessä on koko ohjelman lähetysajan näkyvissä tunnus, josta ilmenee ohjelman haitallisuus lasten kehitykselle.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei koske televisio-ohjelmia, joiden vastaanottamiseen tarvitaan suojauksen purkulaite.

20 §

Yksinoikeuksien käyttö

Jos televisiotoiminnan harjoittaja on hankkinut yksinoikeuden lähettää sellaisen tapahtuman, jonka jokin Euroopan talousalueeseen kuuluva valtio on ottanut televisiotoimintaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 89/552/ETY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/36/EY 3 a artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun ja Euroopan yhteisöjen komission varmistamaan luetteloon, se ei saa käyttää yksinoikeutta siten, ettei merkittävä osa kyseisen valtion yleisöstä voi seurata tapahtumaa koskevaa lähetystä maksuttomalla televisiokanavalla niin kuin kyseisessä valtiossa säädetään.

Tarvittaessa säädetään valtioneuvoston päätöksellä, mitkä tapahtumat ovat Suomessa yhteiskunnallisen merkittävyytensä vuoksi sellaisia, että niitä koskevat lähetykset on välitettävä Suomen alueelle siten, että merkittävä osa yleisöstä voi seurata niitä vapaasti vastaanotettavissa olevassa muodossa kokonaan tai osittain joko suorana tai nauhoitettuna lähetyksenä.

Jos yksinoikeuden hankkinut televisiotoiminnan harjoittaja ei toteuta 1 momentissa tarkoitettua lähetystä itse, se on velvollinen antamaan toiselle televisiotoiminnan harjoittajalle oikeuden tapahtuman lähettämiseen, jos tämä pyytää sitä vähintään kuusi kuukautta ennen tilaisuuden alkamista. Lähetysoikeuden luovuttavalla televisiotoiminnan harjoittajalla on oikeus saada luovutuksesta täysi korvaus.

4 luku

Mainonta, teleostoslähetykset ja sponsorointi

21 §

Yleiset periaatteet

Televisio- ja radiomainokset on voitava tunnistaa mainoksiksi ja teleostoslähetykset teleostoslähetyksiksi. Ne on erotettava muusta ohjelmistosta kuva- tai äänitunnuksella.

Uutis- ja ajankohtaisohjelmissa säännöllisesti esiintyvien henkilöiden kuvaa tai ääntä ei saa käyttää mainoksissa.

Yksittäiset mainokset ja teleostoslähetykset ovat sallittuja vain poikkeuksellisesti.

Mainonnassa ja teleostoslähetyksissä ei saa käyttää alitajunnan kautta vaikuttavaa tekniikkaa.

Piilomainonta ja piiloteleostoslähetykset ovat kiellettyjä.

22 §

Mainosten ja teleostoslähetysten sijoittelu

Televisio-ohjelmistoissa mainokset ja teleostoslähetykset on sijoitettava ohjelmien väliin. Jos 2—5 momentin edellytykset täyttyvät, mainoksia ja teleostoslähetyksiä voidaan sijoittaa myös ohjelmien keskelle siten, ettei loukata ohjelman eheyttä ja arvoa eikä tekijänoikeuksien haltijoiden oikeuksia.

Ohjelmissa, jotka koostuvat itsenäisistä osista, tai urheiluohjelmissa ja samantapaisesti rakentuvissa ohjelmissa, joissa on väliaikoja, mainoksia ja teleostoslähetyksiä saa sijoittaa ainoastaan osien väleihin tai väliajoille.

Pitkän elokuvan ja televisiota varten tehdyn elokuvan sekä muun audiovisuaalisen teoksen lähetyksen saa keskeyttää kerran kutakin 45 minuutin jaksoa kohti, jos teoksen suunniteltu kesto on yli 45 minuuttia. Lisäkeskeytys on sallittu, jos teoksen suunniteltu kesto on vähintään 20 minuuttia pidempi kuin kaksi tai useampi kokonaista 45 minuutin jaksoa.

Kun mainoksilla tai teleostoksilla keskeytetään muita kuin 2 momentissa tarkoitettuja televisio-ohjelmia, peräkkäisten mainoskatkojen välillä on oltava vähintään 20 minuuttia yhden ohjelman aikana.

Uskonnollisten tilaisuuksien televisiolähetyksiä ei saa katkaista mainoksilla eikä teleostoslähetyksillä. Uutisia ja ajankohtaisohjelmia, dokumenttiohjelmia, uskonnollisia ohjelmia ja lastenohjelmia ei saa keskeyttää mainoksilla eikä teleostoslähetyksillä, jos ohjelman aikataulun mukainen kesto on alle 30 minuuttia. Jos ohjelma kestää vähintään 30 minuuttia, sovelletaan 1—4 momentin säännöksiä.

23 §

Mainonnan ja teleostoslähetysten eettiset periaatteet

Televisio- ja radiomainoksissa tai teleostoslähetyksissä ei saa loukata ihmisarvoa, eikä uskonnollista tai poliittista vakaumusta. Niissä ei saa suosia toimintaa, jossa vaarannetaan terveyttä, yleistä turvallisuutta tai ympäristöä eikä niissä saa esiintyä rotuun, sukupuoleen tai kansallisuuteen perustuvaa syrjintää.

24 §

Tupakkatuotteet ja alkoholijuomat

Tupakkatuotteiden mainonnan ja teleostoslähetysten osalta noudatetaan toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi annetun lain (693/1976) säännöksiä. Alkoholijuomien mainonnan ja teleostoslähetysten osalta noudatetaan alkoholilain (1143/1994) säännöksiä.

25 §

Alaikäisten suojelu

Televisio- ja radiomainonta ei saa aiheuttaa moraalista tai fyysistä haittaa lapsille. Televisio- ja radiomainonnassa ei saa:

1) kehottaa lapsia ostamaan tuotetta tai palvelua käyttämällä hyväksi heidän kokemattomuuttaan tai herkkäuskoisuuttaan;

2) suoraan rohkaista lapsia taivuttelemaan vanhempiaan tai muita henkilöitä ostamaan mainostettuja tuotteita tai palveluja;

3) käyttää hyväksi erityistä luottamusta, jota lapset tuntevat vanhempiaan, opettajiaan tai muita ihmisiä kohtaan; eikä

4) perusteettomasti näyttää lapsia vaarallisissa tilanteissa.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee vastaavasti teleostoslähetyksiä. Niissä ei myöskään saa kehottaa lapsia tekemään tavaroiden tai palvelujen osto- tai vuokrasitoumuksia.

26 §

Sponsoroiduille ohjelmille asetettavat vaatimukset

Sponsori ei saa vaikuttaa sponsoroidun televisio- tai radio-ohjelman sisältöön ja sijoitteluun ohjelmistossa siten, että se vaikuttaisi lähetystoiminnan harjoittajan vastuuseen ja toimituksellisen riippumattomuuteen ohjelmien suhteen.

Sponsoroitujen televisio- ja radio-ohjelmien alussa tai lopussa on esitettävä selvästi sponsorin nimi tai tunnus.

Sponsoroiduissa televisio- tai radio-ohjelmissa ei saa rohkaista ostamaan tai vuokraamaan sponsorin tai kolmannen osapuolen

tuotteita tai palveluja varsinkaan viittaamalla erityisesti ja mainosluonteisesti kyseisiin tuotteisiin tai palveluihin.

27 §

Kielletty sponsorointi

Pääasiassa tupakkatuotteita valmistavan yrityksen sponsoroimaa ohjelmaa ei saa lähettää televisiossa eikä radiossa.

Jos ohjelman sponsorina on yritys, jonka toimintaan kuuluu lääketuotteiden tai lääkehoitojen valmistaminen tai myynti, ohjelman yhteydessä voidaan esittää yrityksen nimi tai tunnus ottaen huomioon mitä 26 §:ssä säädetään. Tässä yhteydessä ei kuitenkaan saa tuoda esille sellaista lääketuotetta tai hoitomuotoa, joka on Suomessa saatavissa ainoastaan lääkärin määräyksestä.

28 §

Uutis- ja ajankohtaisohjelmien sponsorointikielto

Televisiossa tai radiossa lähetetyt uutis- ja ajankohtaisohjelmat eivät saa olla sponsoroituja lähetyksiä.

29 §

Teleostoslähetysten ja televisiomainosten aikarajoitukset

Teleostoslähetysten ja televisiomainosten lähetysajan osuus 31 §:ssä tarkoitettuja teleostosohjelmille varattuja ohjelmapaikkoja lukuun ottamatta ei saa olla yli 20 prosenttia päivittäisestä lähetysajasta. Televisiomainosten lähetysaika ei saa olla yli 15 prosenttia päivittäisestä lähetysajasta.

Mainosten ja teleostoslähetysten osuus yhtä tasatuntien välistä tuntia kohti ei saa olla yli 20 prosenttia, lukuun ottamatta sellaisia kanavia, joilla lähetetään pelkästään teleostoslähetyksiä.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuna aikarajoihin sisältyvänä mainontana ei pidetä lähetystoiminnan harjoittajan omia ohjelmia ja näihin suoraan liittyviä oheistuotteita koskevia kuulutuksia eikä virallisia tiedotuksia ja korvauksetta lähetettäviä hyväntekeväisyysvetoomuksia.

30 §

Radiomainonnan aikarajoitukset

Radiomainosten lähetysaika ei saa olla yli kymmenen prosenttia päivittäisestä lähetysajasta. Mainoksia saa radiolähetyksissä kuitenkin kunakin kahtena peräkkäisenä täytenä tuntina olla enintään yhteensä 24 minuuttia.

31 §

Teleostosohjelmien aikarajoitukset

Teleostoslähetyksistä koostuvan ohjelman yhtäjaksoisen keston on oltava vähintään 15 minuuttia kanavalla, jota ei ole varattu pelkästään teleostoslähetyksille. Ohjelmia saa olla päivässä enintään kahdeksan. Niiden kokonaiskesto saa olla enintään kolme tuntia päivässä. Teleostoslähetyksistä koostuviin ohjelmiin on liitettävä kuva- tai äänitunnus, joka erottaa ne selvästi muusta ohjelmistosta.

32 §

Teleostoslähetyksille varatut kanavat

Tämän lain 16, 17 ja 22 §:n sekä 29 §:n 2 momentin säännöksiä ei sovelleta sellaisiin televisiokanaviin, joilla lähetetään yksinomaan teleostoslähetyksiä. Myös tällaisilla kanavilla mainostamista koskevat kuitenkin 29 §:ssä säädetyt aikarajoitukset.

33 §

Myynninedistämistoimintaan varatut kanavat

Tämän lain 16, 17 ja 22 §:n säännöksiä ei sovelleta sellaisiin televisiokanaviin, joilla lähetetään yksinomaan televisiotoiminnan harjoittajan omaan myynninedistämistoimintaan liittyviä ohjelmia. Mainonta tällaisilla kanavilla on kuitenkin sallittu 29 §:n 1 ja 2 momentin säännösten mukaisesti.

5 luku

Ohjaus ja valvonta

34 §

Yleinen ohjaus, kehittäminen ja valvonta

Televisio- ja radiotoiminnan yleinen ohjaus, kehittäminen ja valvonta kuuluu asianomaiselle ministeriölle.

35 §

Valvontaviranomaiset

Telehallintokeskuksen tehtävänä on valvoa tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista lukuun ottamatta niitä säännöksiä, joiden noudattamisen valvonta on säädetty kuluttaja-asiamiehen tehtäväksi.

Kuluttaja-asiamies valvoo lain 23 ja 25 §:n säännösten noudattamista. Kuluttaja-asiamies voi puuttua kuluttajansuojalain (38/1978) nojalla myös muiden tämän lain 4 luvun säännösten vastaisiin lähetyksiin silloin, kun niiden sisältö on kuluttajien kannalta sopimatonta tai harhaanjohtavaa markkinointia.

6 luku

Pakkokeinot, seuraamukset ja muutoksenhaku

36 §

Pakkokeinot

Jos televisio- tai radiotoiminnan harjoittaja rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä, valvontaviranomainen voi antaa sille huomautuksen ja velvoittaa sitä korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä. Päätöksen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko siten kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

Kuluttaja-asiamiehen valvomien 35 §:ssä mainittujen säännösten osalta noudatetaan, mitä kuluttajansuojalain 2 luvun 7, 8, 9 ja 10 §:ssä ja markkinatuomioistuimesta annetussa laissa (41/1978) säädetään.

37 §

Toimiluvan peruuttaminen ja toiminnan keskeyttäminen

Valtioneuvosto voi peruuttaa televisio- tai radiotoimintaa varten myönnetyn toimiluvan tai määrätä muun 7 §:n 2 momentissa tarkoitetun toiminnan keskeytettäväksi, jos toiminnan harjoittaja 36 §:n mukaisesti määrätyistä toimenpiteistä huolimatta vakavasti ja toistuvasti rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä.

Valtioneuvosto voi peruuttaa televisio- tai radiotoimintaa varten myönnetyn toimiluvan myös siinä tapauksessa, että kyseistä toimintaa varten ei voida osoittaa enää toiminnan edellyttämää radiotaajuutta.

Toimiluvan peruuttaminen 1 tai 2 momentin nojalla ei toimenpiteenä perusta korvausvelvollisuutta valtiolle.

38 §

Edelleen lähettämisen keskeyttäminen

Valtioneuvosto voi määrätä keskeytettäväksi Suomen ulkopuolelta tulevan televisio-ohjelmiston edelleen lähettämisen, jos kyseisessä ohjelmistossa on toistuvasti, ilmiselvästi, törkeästi ja vakavasti tehty rikoslain (39/1889) 11 luvun 8 §:ssä rangaistavaksi säädetty teko tai rikottu tämän lain 19 §:n 1 ja 2 momentin säännöksiä. Ohjelmiston edelleen lähettäminen voidaan määrätä keskeytettäväksi enintään kuukauden ajaksi.

Jos 1 momentissa tarkoitetusta televisio-ohjelmistosta vastuussa oleva televisiotoiminnan harjoittaja on sijoittautunut johonkin Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon, televisio-ohjelmiston edelleen lähettämisen keskeytyksen määräämisessä on noudatettava Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/36/EY 2 a artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä. Jos 1 momentissa tarkoitetusta televisio-ohjelmistosta vastuussa oleva televisiotoiminnan harjoittaja on sijoittunut johonkin Euroopan talousalueeseen kuulumattomaan, mutta Euroopan neuvoston televisioyleissopimuksen sopimusosapuolena olevaan valtioon, televisio-ohjelmiston edelleen lähettämisen keskeyttämisen määräämisessä on noudatettava kyseisen sopimuksen

24 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyä menettelyä.

39 §

Luvaton televisio- ja radiotoiminta

Joka harjoittaa televisio- tai radiotoimintaa ilman tämän lain mukaista toimilupaa tai tekemättä tämän lain mukaista ilmoitusta taikka vastoin 37 ja 38 §:n nojalla annettua kieltoa, on tuomittava *luvattomasta televisio- tai radiotoiminnan harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

40 §

Muutoksenhaku

Valtioneuvoston, asianomaisen ministeriön tai Telehallintokeskuksen päätökseen saadaan hakea muutosta noudattaen, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Valtioneuvosto, ministeriö, Telehallintokeskus ja kuluttaja-asiamies voivat päätöksessään määrätä, että päätöstä on noudatettava ennen kuin se on saanut lainvoiman. Valitusviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen toimeenpanon, kunnes valitus on ratkaistu.

7 luku

Erinäiset säännökset

41 §

Tiedonsaantioikeus

Asianomaisella ministeriöllä ja Telehallintokeskuksella on oikeus saada televisio- ja radiotoiminnan harjoittajilta tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen edellyttämiä tietoja sen estämättä, mitä salassapidosta muualla laissa säädetään.

Toimiluvanhaltijan on ilmoitettava ministeriölle välittömästi sen tietoon tulleesta muutoksesta, jossa jonkun osakkeenomistajan osuus toimiluvanhaltijan äänimäärästä tai osakepääomasta on saavuttanut, ylittänyt tai vähentynyt 1/10, 1/5, 1/3, 1/2 ja 2/3 toimiluvanhaltijan äänimäärästä tai osakepääomasta.

Sen, joka omistaa vähintään 20 prosenttia toimiluvanhaltijayhtiön osakepääomasta tai äänimäärästä, on ilmoitettava välittömästi sen tietoon tulleesta muutoksesta, jossa jonkun osakkeenomistajan osuus tämän yhtiön äänimäärästä ja osakepääomasta on saavuttanut, ylittänyt tai vähentynyt 1/10, 1/5, 1/3, 1/2 ja 2/3 toimiluvanhaltijan äänimäärästä tai osakepääomasta.

42 §

Velvollisuus eräiden televisio- ja radiolähetysten jakeluun

Teleyritys, joka omistaa tai hallitsee pääasiassa televisio- ja radio-ohjelmistojen jakeluun tarkoitettua televerkkoa, on velvollinen jakamaan tässä verkossa ilman korvausta:

1) verkon sijaintikunnassa tavanomaisilla vastaanotinlaitteilla vastaanotettavissa olevat, valtioneuvoston myöntämän toimiluvan nojalla toimivien televisio- ja radiotoiminnan harjoittajien koko maassa vastaanotettavaksi tarkoitetut lähetykset; sekä

2) Yleisradio Oy:n lähetykset.

43 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

8 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

44 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta .

Tällä lailla kumotaan niihin myöhemmin tehtyine muutoksineen:

1) kaapelilähetystoiminnasta 13 päivänä maaliskuuta 1987 annettu laki (307/1987); ja

2) radiolaitteista 17 päivänä tammikuuta 1927 annettu laki (8/1927).

45 §

Voimassa olevia toimilupia koskeva siirtymäsäännös

Televisio- tai radiotoiminnan harjoittajan, jolla on voimassa oleva toimilupa kaapelilähetystoimintaa varten ja joka haluaa jatkaa tämän lain mukaan ilmoituksenvaraista toimintaa, tulee tehdä 7 §:n 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus viimeistään kuuden kuukauden kuluttua lain voimaantulosta.

Televisio- tai radiotoiminnan harjoittaja, jolla tämän lain voimaan tullessa on voimassa oleva toimilupa lähetystoiminnan harjoittamiseen vapaasti etenevien radioaaltojen välityksellä, saa jatkaa toiminnan harjoittamista tämän toimiluvan nojalla sen voimassaolon ajan. Jos toimiluvan ehdot ovat ristiriidassa tämän lain tai valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain kanssa, noudatetaan kuitenkin tämän lain ja valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain säännöksiä.

Laki

valtion televisio- ja radiorahastosta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleisiä säännöksiä

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on järjestää Yleisradio Oy:n toiminnan rahoitus ja valtion televisio- ja radiorahaston hoito sekä muutoinkin edistää televisio- ja radiotoimintaa.

2 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *televisiolla* televisio-ohjelmistojen vastaanottoon ja seuraamiseen tarkoitettua laitetta tai laiteyhdistelmää; ja

2) *television käyttämisellä* televisio-ohjelmien vastaanottamista televisiolla taikka television pitämistä tai säilyttämistä siten, että se koska tahansa on vähäisin toimin käytettävissä televisio-ohjelmien vastaanottamiseen.

2 luku

Valtion televisio- ja radiorahasto

3 §

Valtion televisio- ja radiorahasto ja siihen kerättävät maksut

Edellä 1 §:ssä säädettyä tarkoitusta varten on valtion talousarvion ulkopuolinen valtion televisio- ja radiorahasto, jota hoitaa Telehallintokeskus.

Valtion televisio- ja radiorahastoon kerätään television käyttämisestä perittävät televisiomaksut, takautuvat televisiomaksut, viivästysmaksut, tarkastusmaksut sekä televisio- ja radiotoiminnan harjoittajilta perittävät toimilupamaksut.

4 §

Tilintarkastajat ja tilinpäätös

Valtioneuvosto asettaa vuosittain rahaston hallintoa, taloutta ja tilejä tarkastamaan kaksi tilintarkastajaa, joista toisen tulee olla joko Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja (KHT) tai julkishallinnon ja talou-

den tilintarkastajan tutkinnon suorittanut henkilö (JHTT).

Rahaston kirjanpidon ja tilinpäätöksen osalta noudatetaan valtion talousarviosta annettua lakia (423/1988) ja sen nojalla annettuja säännöksiä. Rahaston tilinpäätöslaskelmiin kuuluu myös rahaston käyttösuunnitelman toteumalaskelma. Rahaston tilinpäätöksen hyväksyy Telehallintokeskuksen johtokunta ja sen vahvistaa valtioneuvosto.

5 §

Valtion televisio- ja radiorahaston varojen käyttö

Valtion televisio- ja radiorahaston varoja käytetään Yleisradio Oy:n toiminnan rahoittamiseen sekä rahastoon kerättävien maksujen perimisestä ja televisio- ja radiotoiminnasta annettujen säännösten noudattamisen valvonnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseen. Rahaston varoja voidaan käyttää muutoinkin televisio- ja radiotoiminnan edistämiseen.

Rahaston varat muodostuvat kerättävistä maksuista ja edellisiltä tilikausilta kertyneistä ylijäämistä, jotka ovat rahaston valtion keskuskirjanpidossa olevalla yhdystilillä.

Valtioneuvosto päättää kalenterivuosittain käyttösuunnitelmassa rahaston varojen jakamisesta eri käyttötarkoituksiin. Erityisestä syystä varojen käyttösuunnitelmaa voidaan muuttaa myös kesken kalenterivuoden.

Rahaston varoja suoritetaan Yleisradio Oy:lle valtiovarainministeriön hyväksyminä erinä ja ajankohtina käyttösuunnitelman ja yhtiön rahoitustarpeen mukaisesti.

3 luku

Televisiomaksun määrääminen ja maksuvelvollisuus

6 §

Televisiomaksun suuruuden määrääminen

Television käyttämisestä on maksettava televisiomaksu, jonka suuruuden määrää valtioneuvosto. Maksua määrättäessä on muun ohessa otettava huomioon Yleisradio Oy:n mahdollisuus täyttää sille asetetut julkista palvelua koskevat lakisääteiset tehtävät, alan kilpailutilanne sekä yleinen taloudellinen kehitys.

7 §

Velvollisuus televisiomaksun maksamiseen

Jokaista käytössä olevaa televisiota kohden on suoritettava televisiomaksu. Julkisessa laitoksessa olevan henkilön ei kuitenkaan tarvitse maksaa käytössään olevasta televisiosta televisiomaksua.

Perheen käytössä olevia televisioita varten tulee kuitenkin maksaa vain yhtä televisiomaksua jokaista vakituista käyttöpaikkaa kohden. Tässä laissa perheellä tarkoitetaan yksin asuvia ja yhteistaloudessa samassa asunnossa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa eläviä sekä heidän kanssaan vakituisesti asuvia sukulaisiaan tai lapsiaan, mukaan lukien ottolapset sekä perheeseen sijoitetut lapset. Sukulaisella tarkoitetaan henkilöä, joka perintökaaren (40/1965) mukaan katsotaan perintöön oikeutetuksi.

Yksityisen elinkeinonharjoittajan taikka yhteisön tai säätiön toimipaikassa käytössä olevista televisioista tulee maksaa yhtä televisiomaksua jokaista toimipaikkaa kohden. Majoitusliikettä tai toimintaa harjoittavan elinkeinonharjoittajan taikka yhteisön tai säätiön on kuitenkin maksettava majoitushuoneissa olevista televisioista yhtä televisiomaksua jokaista neljän television erää tai erän osaa kohti.

Tässä laissa tarkoitettu toimipaikka on jokainen elinkeinonharjoittajan taikka yhteisön tai säätiön vakituinen toimipaikka, jolla on eri käyntiosoite kuin elinkeinonharjoittajan taikka yhteisön tai säätiön muilla vakituisilla toimipaikoilla. Kunnan hallintokuntia ja niiden eri yksiköitä sekä valtion viranomaisia, laitoksia, liikelaitoksia ja rahastoja pidetään kutakin eri yhteisönä.

8 §

Maksuvelvollisuuden alkaminen ja päättyminen

Maksuvelvollisuus alkaa television käyttöönotosta. Maksuvelvollisuus päättyy Telehallintokeskuksen saatua tiedon television käytön loppumisesta. Lyhin maksuvelvollisuusaika on kuitenkin yksi kuukausi.

9 §

Ilmoitusvelvollisuus

Tämän lain säännösten mukaan maksuvelvollisen television käyttäjän on televisiomaksun perimistä varten tehtävä Telehallintokeskukselle ilmoitus jokaisen televisiomaksun maksamista edellyttävän television käyttöönotosta. Television käyttöönotto ei ole sallittua ennen kuin laiminlyöty televisiomaksu on suoritettu.

Käyttöönottoilmoituksesta tulee käydä ilmi televisiomaksun käyttäjärekisteriin tämän lain 18 §:n mukaisesti talletettavat tiedot.

Jos television käyttäjä maksukehotuksesta huolimatta vähintään kuuden kuukauden ajalta laiminlyö televisiomaksun maksamisen, television käyttäjän katsotaan peruuttaneen 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen. Telehallintokeskus tekee asiasta päätöksen.

10 §

Tarkastajat

Telehallintokeskus valvoo 9 §:n mukaisen ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Telehallintokeskus voi määrätä tätä tehtävää suorittamaan erityisiä tarkastajia.

Tarkastajan tulee tarkastusta suorittaessaan esittää selvitys 1 momentissa tarkoitetusta Telehallintokeskuksen antamasta määräyksestä.

Tarkastuksen suorittamisen yhteydessä tulee tarkastajalle tämän pyynnöstä esittää tiedot television käyttäjästä, käytössä olevien televisioiden lukumäärästä ja sijainnista, television käytössäoloajasta ja muista televisiomaksun perinnässä tarvittavista seikoista.

11 §

Televisiomaksun periminen

Saatuaan 9 §:n mukaisen ilmoituksen television käytöstä Telehallintokeskus perii televisiomaksua television käyttäjäksi ilmoitetulta luonnolliselta henkilöltä tai oikeushenkilöltä tekemättä erillistä päätöstä maksuvelvollisuudesta.

Maksun perintään sovelletaan valtion maksuperustelain (150/1992) säännöksiä, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Televisiomaksun perinnän asia- ja kirjoitusvirheen korjaamisessa noudatetaan hallintomenettelylain (598/1982) säännöksiä.

12 §

Päätös maksuvelvollisuudesta

Telehallintokeskus tekee erillisen päätöksen maksuvelvollisuudesta ja sen alkamisen ajankohdasta television käyttäjän pyynnöstä taikka jos tarkastuksessa on selvinnyt, että jollakulla on käytössään televisio, josta ei ole tehty 9 §:n mukaista ilmoitusta.

13 §

Viivästysmaksu

Jollei televisiomaksua ole maksettu viimeistään ilmoitettuna eräpäivänä, Telehallintokeskus perii televisiomaksun lisäksi 30 markan suuruisen viivästysmaksun. Viivästysmaksua ei kuitenkaan peritä, ellei ole ryhdytty toimiin viivästyneen maksun perimiseksi ennen sen maksamista.

14 §

Takautuva televisiomaksu

Siltä, joka käyttää televisiota tekemättä 9 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta, Telehallintokeskus perii televisiomaksun kaksinkertaisena enintään yhden sellaisen vuoden ajalta, jolloin televisiota on käytetty. Maksua peritään tällöin kuitenkin vähintään 300 markkaa.

15 §

Maksujen ulosotto

Televisiomaksu, takautuva televisiomaksu, viivästysmaksu ja tarkastusmaksu voidaan periä ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa (367/1961) säädetään.

16 §

Perinnän keskeytys

Jos television käyttäjä on kehotuksista huolimatta laiminlyönyt televisiomaksun suorittamisen eikä kyseistä maksua ole myöskään ulosottoteitse tai muulla tavoin saatu perityksi ja on ilmeistä, että perinnän jatkamisesta aiheutuu lain tarkoituksen vas-

taisia kuluja, Telehallintokeskuksella on oikeus keskeyttää perintätoimet.

17 §

Televisiomaksun palauttaminen

Maksetusta televisiomaksusta palautetaan tai hyvitetään käyttämättä jäänyt osuus, joka maksetaan siitä ajankohdasta, jona television käytön lopettaminen on tullut Telehallintokeskuksen tietoon. Summasta vähennetään 30 markan suuruinen palautusmaksu. Jos palautettava rahamäärä palautusmaksun vähentämisen jälkeen on alle 20 markkaa, maksua ei palauteta.

4 luku

Television käyttäjärekisterin pitäminen

18 §

Television käyttäjärekisteri

Televisiomaksujen perintää ja tämän lain noudattamisen valvontaa varten Telehallintokeskus pitää television käyttäjärekisteriä 9 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen tehneistä ja niistä, joiden on todettu rikkoneen 9 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden, sekä television käyttämisestä perittävien maksujen perintä- ja maksutapahtumista.

Rekisteriin saa tallettaa luonnollisen henkilön nimen, hänen käytössään olevien televisioiden lukumäärän, henkilötunnuksen, osoitteen, kotikunnan ja äidinkielen sekä muita perintä- ja valvontatoimen hoitamisen kannalta tarpeellisia luonnollista henkilöä koskevia tietoja. Oikeushenkilöstä saa rekisteriin tallettaa vastaavat rekisterinpidon tarkoituksen kannalta tarpeelliset tiedot, myös liike- ja yhteisötunnuksen.

Telehallintokeskus voi käyttää rekisteriä sille laissa tai asetuksessa säädettyjen televisiomaksuihin liittyvien tehtävien hoitamisessa.

19 §

Oikeus tietojen saantiin ja tallettamiseen

Telehallintokeskuksella on oikeus saada ja tallettaa televisiomaksujen perintää ja tämän lain noudattamisen valvontaa varten seuraavia tietoja:

1) luonnollisten henkilöiden nimeä ja osoitetta, henkilötunnusta ja sen muuttumista sekä kuolemaa koskevat tiedot väestötietojärjestelmästä;

2) sopimuksen perusteella luonnollisen ja oikeushenkilön osoitetta koskevat tiedot Suomen Posti Oy:n osoitetietojärjestelmästä; sekä

3) sopimuksen perusteella luonnollisen ja oikeushenkilön puhelinnumeroa ja muita vastaavia yhteystietoja koskevat tiedot teleyritysten asiakasrekisteristä.

20 §

Rekistereiden yhdistäminen

Telehallintokeskuksella on oikeus yhdistää television käyttäjärekisterin tiedot ja 19 §:ssä tarkoitetut tiedot sekä muodostaa siten tämän lain noudattamisen valvontaa varten tarpeellisia rekistereitä.

21 §

Tietojen luovuttaminen

Television käyttäjärekisteristä saa luovuttaa tämän lain noudattamisen valvontaa varten tietoja:

1) poliisille;

2) syyttäjäviranomaisille; sekä

3) tuomioistuimille.

Television käyttäjärekisteristä saa lisäksi luovuttaa tietoja:

1) ulosottoviranomaiselle tässä laissa tarkoitettujen maksujen perimistä varten;

2) tilastokeskukselle tietoja tilastointia varten; sekä

3) tilastotietoja.

Muissa kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa tietojen luovuttamiseen television käyttäjärekisteristä noudatetaan mitä henkilötietojen luovuttamisesta viranomaisen rekistereistä säädetään.

22 §

Tietojen poistaminen

Tiedot 9 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen tehneistä poistetaan television käyttäjärekisteristä kymmenen vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana ilmoitus television käytön loppumisesta on saapunut Telehallintokeskukselle.

Tiedot sellaisista, joiden on todettu rikkoneen 9 §:ssä säädettyä ilmoitusvelvollisuutta, poistetaan television käyttäjärekisteristä kymmenen vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana päätös todetusta rikkomuksesta sai lainvoiman.

Tiedot television käyttämisestä perittävien maksujen perintä- ja maksutapahtumista poistetaan television käyttäjärekisteristä kymmenen vuoden kuluttua sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana toimi tehtiin.

Edellä 20 §:ssä tarkoitetut yhdistämällä muodostetut rekisterit hävitetään välittömästi, kun niiden käyttö on päättynyt, kuitenkin viimeistään kuuden kuukauden kuluttua niiden muodostamisesta.

5 luku

Toimilupamaksu

23 §

Velvollisuus toimilupamaksun maksamiseen

Toimiluvanhaltija, jolle televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (/) 9 §:n nojalla on myönnetty toimilupa televisio- tai radiotoiminnan harjoittamiseen, on velvollinen maksamaan valtion televisio- ja radiorahastoon toimilupamaksun. Toimilupamaksu maksetaan erikseen kunkin toimiluvan osalta.

Jos toimiluvanhaltija kuuluu kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 6 §:n mukaiseen konserniin tai on kirjanpitolain 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettu omistusyhteysyritys tai 8 §:ssä tarkoitettu osakkuusyritys ja samaan edellä tarkoitettujen yritysten muodostamaan yritysryhmään kuuluvalla yrityksellä on toimilupaan liittyvää 24 §:ssä tarkoitettua toimilupamaksun perusteena olevaa liikevaihtoa, määrätään toimilupamaksu yritysten yhteisen toimilupamaksun perusteena olevan liikevaihdon perusteella. Näin menetellään myös niissä tapauksissa, joissa emoyhtiö tai osakkeenomistaja eivät ole suomalaisia. Toimiluvanhaltija on velvollinen maksamaan näin määräytyvän toimilupamaksun kokonaisuudessaan.

Toimilupamaksun maksuvelvollisuus alkaa toimiluvan voimaantulopäivästä ja päättyy viimeiseen voimassaolopäivään.

24 §

Toimilupamaksun perusteena oleva liikevaihto

Toimilupamaksun perusteena olevaan liikevaihtoon luetaan kaikki toimiluvan nojalla tapahtuviin, Suomessa vastaanotettavaksi tarkoitettuihin televisio- ja radiolähetyksiin liittyvät mainos- ja sponsorointitulot sekä muut toimiluvan mukaisesta lähetystoiminnasta kertyvät tulot. Toimilupamaksun perusteena olevalla liikevaihdolla tarkoitetaan 23 §:n 2 momentissa tarkoitettujen yritysten yhteistä edellä tarkoitettua liikevaihtoa vähennettynä vastaavalla yhtiöiden keskinäiselle liikevaihdolla.

Jos mainosajan tai -tilan myyntiä harjoitetaan yhdessä toisen toimilupaa vaativan tai muun liiketoiminnan kanssa, katsotaan toimiluvanvaraisen toiminnan osuudeksi käypien arvojen suhteessa laskettu osa peritystä kokonaiskorvauksesta.

Vastikkeetta tai vallitsevaa hinnoittelua olennaisesti alempaa vastiketta vastaan luovutetun mainosajan tai -tilan arvoksi katsotaan vastaavan mainosajan tai -tilan käyvän hinnan mukainen arvo. Jos mainosaikaa tai -tilaa luovutetaan vastikkeetta yleishyödylliseen tarkoitukseen, Telehallintokeskuksella on oikeus myöntää hakemuksesta vapautus sen arvon lukemisesta toimilupamaksun perusteena olevaan liikevaihtoon. Lupa tulee hakea ennen mainosajan tai -tilan luovuttamista.

25 §

Toimilupamaksun suuruus

Toimilupamaksu on maksettava toimiluvan mukaisen toiminnan 24 §:ssä tarkoitetusta kalenterivuosittain määräytyvästä liikevaihdosta 2 ja 3 momentissa olevien asteikkojen perusteella. Jos toimilupakausi ei ole kalenterivuosi, maksu määräytyy toimintakuukausien toiminnan 24 §:ssä tarkoitetun liikevaihdon mukaisesti.

Progressiivinen televisiotoiminnan toimilupamaksuasteikko on seuraava:

Liikevaihto milj. mk/vuosi	Toimilupamaksu alarajan kohdalla milj. mk/vuosi	Toimilupamaksu alarajan ylittävästä liikevaihdon osasta %
20-30	0,00	10
30-40	1,00	15
40-60	2,50	20
60-	6,50	24,5

Progressiivinen radiotoiminnan toimilupamaksuasteikko on seuraava:

Liikevaihto milj. mk/vuosi	Toimilupamaksu alarajan kohdalla milj. mk/vuosi	Toimilupamaksu alarajan ylittävästä liikevaihdon osasta %
20-50	0,00	4
50-80	1,20	6
80-	3,00	8

Alin toimilupamaksuna perittävä summa on 50 markkaa.

26 §

Toimilupamaksun maksaminen

Toimilupamaksu maksetaan kuukausittain kalenterikuukautta seuraavan toisen kuukauden 15 päivänä.

Toimilupamaksu tilitetään kuukausittain Telehallintokeskuksen ennalta kullekin toimiluvanhaltijalle määräämän arvioidun koko vuoden keskimääräisen maksuprosentin ja toteutuneen toimilupamaksun perusteena olevan liikevaihdon perusteella. Arvioitu vuotuinen keskimääräinen maksuprosentti tulee määrätä mahdollisimman tarkoin toimiluvanhaltijalle 25 §:n säännösten mukaista toimilupamaksua vastaavaksi.

Mainosajan myynnistä ja muusta luovutuksesta saadut tuotot kohdistetaan niille kuukausille, joina mainos esitetään.

27 §

Toimilupamaksun tarkistaminen kesken kalenterivuoden

Edellä 26 §:n 2 ja 3 momentin mukaisesti maksettavaksi arvioitua maksuprosenttia voidaan Telehallintokeskuksen päätöksellä tarkistaa kunkin vuosineljänneksen päätyttyä, jos siihen mennessä toteutuneen maksuperusteena olevan liikevaihdon ja muiden käytettävissä olevien tietojen perusteella voidaan pitää ilmeisenä, että arvioitu vuotuinen maksuprosentti poikkeaa lopullisesta vuotuisesta keskimääräisestä maksuprosentista. Tarkistaminen voidaan tehdä joko toimiluvanhaltijan tai Telehallintokeskuksen aloitteesta.

28 §

Toimilupamaksun tarkistaminen kalenterivuoden päätyttyä

Toimilupamaksun vuotuinen kokonaismäärä tarkistetaan toteutuneen toimilupamaksun perusteena olevan liikevaihdon perusteella kutakin kalenterivuotta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä. Tällöin toimiluvanhaltijan tulee tilittää tilittämätön määrä tai Telehallintokeskuksen tulee palauttaa liikaa tilitetty määrä.

Toimilupamaksun tarkistamista varten toimiluvanhaltijan on annettava vuosittain maaliskuun 15 päivään mennessä kirjanpitoon perustuvat ja toimiluvanhaltijan tilintarkastajana toimivan hyväksytyn tilintarkastajan tarkastamat tiedot toimiluvan perusteena olevan liikevaihdon kertymisestä kuukausittain.

29 §

Toimilupamaksun kiertäminen

Jos jollekin olosuhteelle tai toimenpiteelle on annettu sellainen muoto, joka ei vastaa asian luonnetta tai tarkoitusta, on toimilupamaksu määrättävä siten kuin asiassa olisi käytetty oikeaa muotoa.

Jos mainosajan tai -tilan myyntihinta tai vastike on määrätty siten, että se ei vastaa sitä, mitä riippumattomien osapuolten välillä olisi sovittu, määrätään maksu pitäen perusteena silti, mitä riippumattomien osapuolten kesken olisi sovittu.

Jos edellä sanottuihin järjestelyihin on ryhdytty yksinomaan tai pääasiallisesti toimilupamaksun välttämiseksi, voidaan toimilupamaksua korottaa, kuitenkin enintään kaksinkertaiseksi.

30 §

Viivästyskorko

Jos maksu viivästyy tai jos maksun perusteena oleva liikevaihto on kohdistettu ajallisesti väärin, viivästyneelle määrälle peritään korkolain (633/1982) mukainen viivästyskorko.

Vuotuisen maksun tarkistamisen yhteydessä perittävälle tai palautettavalle määrälle ei peritä eikä makseta korkoa.

31 §

Valtuutussäännös

Ministeriöllä on oikeus antaa tarkempia säännöksiä ja Telehallintokeskuksella tarkempia määräyksiä toimilupamaksun tilittämistä ja maksun perusteena olevaan laskutukseen liittyvien tietojen antamista ja maksujen suorittamisen valvontaa koskevista seikoista.

Valvontaviranomainen antaa maksuvelvollisen pyynnöstä ennakkopäätöksen toimilupamaksun perusteeseen ja suorittamiseen liittyvistä seikoista. Ennakkopäätöksestä ei saa valittaa.

32 §

Tiedonsaantioikeus ja salassapitovelvollisuus

Ministeriöllä ja Telehallintokeskuksella on oikeus saada televisio- ja radiotoiminnan harjoittajilta sekä muilta 23 §:n 2 momentissa tarkoitetuilta yhteisöiltä tässä laissa tarkoitettujen tehtävien hoitamista varten tarpeellisia, myös tavanomaisesti salassapidettäviä toiminnan harjoittajia ja niiden toimintaa koskevia tietoja. Viranomaisilla on myös oikeus tarkastaa edellä mainittujen yritysten ja yhteisöjen kirjanpitoa siltä osin kuin on tarpeen toimilupamaksun määräämiseksi ja asiaan vaikuttavien seikkojen selvittämiseksi.

Viranomainen ei saa sivulliselle ilmaista sellaista tämän lain nojalla tietoonsa saamaa seikkaa, jota on pidettävä yrityssalaisuutena.

6 luku

Pakkokeinot, seuraamukset, muutoksenhaku

33 §

Uhkasakko

Jos 23 §:ssä tarkoitettu toimiluvanhaltija rikkoo tätä lakia, ministeriö tai Telehallintokeskus voivat velvoittaa hänet korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä.

Ministeriö tai Telehallintokeskus voivat asettaa 1 momentissa tarkoitetun päätöksensä tehosteeksi toimiluvanhaltijalle uhkasakon siten kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

34 §

Toimiluvan peruuttaminen

Jollei 23 §:ssä tarkoitettu toimiluvanhaltija noudata tätä lakia taikka sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä, valtioneuvosto voi, milloin luvanhaltija ei kehotuksesta huolimatta kohtuullisessa määräajassa oikaise menettelyään, peruuttaa toimiluvan osaksi tai kokonaan.

Valtio ei ole korvausvelvollinen, jos toimilupa 1 momentin nojalla peruutetaan.

35 §

Tarkastusmaksu

Siltä, joka käyttää televisiota tekemättä 9 §:ssä säädettyä ilmoitusta, peritään 500 markan suuruinen tarkastusmaksu.

Tarkastusmaksun määrää maksettavaksi Telehallintokeskus. Maksu voidaan jättää määräämättä, jos television käyttöä on ajallisesti pidettävä vähäisenä taikka tarkastusmaksun määräämistä on muuten pidettävä kohtuuttomana.

36 §

Muutoksenhaku

Muutoksen hakemisesta tässä laissa tarkoitettuun päätökseen säädetään hallintolainkäyttölaissa (586/1996). Toimilupamaksu on suoritettava eräpäivänä muutoksenhausta huolimatta.

Telehallintokeskuksen takautuvaa televisiomaksuvelvollisuutta koskevaan päätökseen on kuitenkin ensin vaadittava oikaisua Telehallintokeskukselta 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Muutoksen hakemisesta oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen on voimassa, mitä 1 momentissa säädetään.

7 luku

Erinäiset säännökset

37 §

Virka-apu

Ministeriöllä ja Telehallintokeskuksella on oikeus saada virka-apua poliisilta tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten toimeenpanemiseksi.

38 §

Tarkemmat säännökset

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan tarvittaessa asetuksella.

8 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

39 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

40 §

Siirtymäsäännös

Sen, jolla tämän lain voimaantullessa on voimassa oleva televisiolupa, katsotaan tehneen 9 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen. Telehallintokeskuksella on oikeus määrätä, milloin televisiomaksun ensimmäinen laskutuskausi kunkin ennen tämän lain voimaantuloa myönnetyn televisioluvan osalta alkaa.

Jos televisio- tai radiotoiminnan harjoittamiseen vapaasti etenevien radioaaltojen välityksellä voimassa olevassa toimiluvassa on edellytetty maksettavaksi julkisen palvelun maksu tai toimilupaehdot muutoin ovat ristiriidassa tämän lain kanssa, noudatetaan toimilupaehtojen sijasta tämän lain säännöksiä. Myös siinä tapauksessa, että voimassa olevassa toimiluvassa ei ole maksuun velvoittavaa ehtoa, noudatetaan tämän lain säännöksiä.

Toimilupamaksua sovelletaan kuitenkin radiotoimintaan 1 päivästä tammikuuta 2004 alkaen.

Laki

Yleisradio Oy:stä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Yleisradio Oy:stä 22 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1380/1993) 5 §:n 4 momentti ja 4 luku sekä

muutetaan 1 §, 6 §:n 1 momentin 2, 3 ja 8 kohta, 7 §:n 2 momentin 4 kohta sekä 12 § seuraavasti:

1 §

Yhtiön asema

Yleisradio Oy on 7 §:n mukaista julkisen palvelun yleisradiotoimintaa harjoittava liikenneministeriön hallinnonalalla toimiva osakeyhtiö. Yhtiö voi harjoittaa myös muuta toimintaa yhtiöjärjestyksensä tai sille myönnetyn toimiluvan mukaisesti.

Yhtiön oikeudesta harjoittaa yleisradiolähetystoimintaa säädetään erikseen. Toiminnan harjoittamisessa tarvittaviin teknisiin radiolaitteisiin sovelletaan, mitä radiolaissa (517/1988) ja telemarkkinalaissa (396/1997) säädetään.

Yhtiöön sovelletaan osakeyhtiölain (734/1978) säännöksiä tässä laissa säädetyin poikkeuksin.

6 §

Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvoston tehtävänä on:

— — — — — — — — — — — — — — —

2) valita yhtiön hallitus siten, että se edustaa molempia kieliryhmiä ja riittävää asiantuntemusta tämän lain 7 §:n mukaisten julkisen palvelun tehtävien hoitamisessa;

3) päättää asioista, jotka koskevat toiminnan huomattavaa supistamista tai laajentamista taikka yhtiön organisaation olennaista muuttamista;

— — — — — — — — — — — — — — —

8) valvoa yhtiön hallintoa ja antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta;

— — — — — — — — — — — — — — —

7 §

Julkinen palvelu

Toiminnan tulee julkisen palvelun erityisinä tehtävinä:

— — — — — — — — — — — — — — —

4) kohdella ohjelmatoiminnassa yhtäläisin perustein suomen- ja ruotsinkielisiä kansalaisia ja tuottaa palveluja saamen, romanin ja viittomakielellä sekä soveltuvin osin myös maan muille kieliryhmille;

— — — — — — — — — — — — — — —

12 §

Mainonnan kielto

Yhtiö ei saa lähettää ohjelmistojensa yhteydessä televisio- eikä radiomainontaa. Valtioneuvostolla on kuitenkin oikeus erityisestä syystä myöntää yhtiölle ohjelmakohtainen oikeus tällaisen mainonnan lähettämiseen.

Yhtiö ei saa tuottaa sponsoroitua ohjelmaa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta .

Toimenpiteisiin tämän lain täytäntöönpanemiseksi voidaan ryhtyä ennen sen voimaantuloa.

Laki

telehallinnosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan telehallinnosta 10 päivänä kesäkuuta 1988 annetun lain (518/1988) 1 §, 2 §:n 1 momentin 1 kohta ja 3 §, sellaisina kuin ne ovat laissa 397/1997, seuraavasti:

1 §

Tele- ja radiotoiminnan teknistä valvontaa ja tarkastuksia, postitoiminnan sekä televisio- ja radiotoiminnan valvontaa samoin kuin niihin liittyvää lupa- ja maksuhallintoa ja muita viestinnän hallintotehtäviä varten on asianomaisen ministeriön hallinnonalalla toimiva Telehallintokeskus.

2 §

Telehallintokeskuksen tehtävänä on:

1) huolehtia telemarkkinalain (396/1997), postitoimintalain (907/1993), televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (/), valtion televisio- ja radiorahastosta annetun lain (/) sekä niiden nojalla annettujen säännösten, määräysten ja lupaehtojen noudat-

tamisen valvonnasta;

— — — — — — — — — — — — — — —

3 §

Asianomainen ministeriö voi yksittäistapauksissa pidättää ratkaistavakseen asian, jonka ratkaiseminen on telemarkkinalaissa, televisio- ja radiotoimintalaissa, valtion televisio- ja radiorahastosta annetussa laissa tai radiolaissa annettu Telehallintokeskukselle.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta .

Toimenpiteisiin tämän lain täytäntöönpanemiseksi voidaan ryhtyä ennen sen voimaantuloa.

Laki

tekijänoikeuslain 25 i §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun tekijänoikeuslain (404/1961) 25 i §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 446/1995, seuraavasti:

25 i §

Teleyritys, joka omistaa tai hallitsee pääasiassa televisio- ja radio-ohjelmistojen jakeluun tarkoitettua televerkkoa, saa lähettää edelleen johtoja pitkin yleisön vastaanotettavaksi televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain 42 §:ssä (/) tarkoitettuun televisio- tai radiolähetykseen sisältyvän teoksen samanaikaisesti alkuperäisen lähetyksen kanssa lähetystä muuttamatta.

— — — — — — — — — — — — — — —

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta .

Toimenpiteisiin tämän lain täytäntöönpanemiseksi voidaan ryhtyä ennen sen voimaantuloa.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 1998